

naša luč

ŠTEVILKA

8

1958

Mesec oktober nas kliče k molitvi sv. rožnega venca. — Na sliki na 1. strani: pročelje cerkve Marije Pomočnice na RAKOVNIKU pri Ljubljani.

PRAVOKOTNIK

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
I.											II.

1. zemlja, 2. prva božja krepost, 3. brat očaka Jakoba, 4. sorodnica, 5. moško ime, 6. poglavitni greh, 7. začimba, s katero pripravljamo solato, 8. okrogla igrača, 9. en sam, 10. župnija.

I.—II. ime velikega svetnika.

UREJEVALNICA

Postavi besede na pravo mesto in boš bral lepo pesmico:

Kdor hoče veselo
in srečno naj vmes,
imeti naj dela,
živeti pa moli.

SRBSKA NARODNA UGANKA

Bog samo načrt nariše,
človek zida — niso hiše,
ni ne koča ne palača,
samo osedlana kača.

Kaj neki je to?

Prihodnja številka vam bo vse povedala.

REŠITEV ZANK

iz zadnje številke se glasi:

Zlogovnica: O pridi, Stvarnik Sveti Duh!

Pravokotnik: Sveti Duh, Binkošti.

Srbska uganka: Gosak.

MASLO

Mleko je človek poznal in užival že v predzgodovinski dobi. Tudi sir se je naučil že zgodaj izdelovati. Masla pa dolgo časa ni poznal. Šele v 13. stoletju se je prvič pojavilo, toda uporabljali so ga le v zdravilne namene. Komaj v 14. stoletju je prišlo kot hrana v splošno rabo. Posebno v postnem času so ga používali cele gore. Zato je Cerkev prepovedala uživanje masla v postnem času. Papež Inocenc VIII. je to prepoved ukinit.

Danes použíjejo največ masla na Tibetu v Aziji. Tam služi v kepah tudi kot denarno sredstvo. Ko gre iz rok v roke, postane prav umazano in žaltavo, a Tibetancem vseeno tekne in ga dajo v čaj. V februarju obhajajo „praznik masla“. Takrat zgnetejo iz masla po en meter visoke Budove kipe, ki jih čez čas jedo.

Ali veste...

kakšna je prebavljivost naše običajne hrane?

Na prvem mestu je riž. Za prebavo kuhanega riža je potrebna komaj ena ura. Če ga pripravimo kot rižoto, potrebujemo za prebavo približno dve uri in pol. V isto vrsto prebavljivosti spadajo ocvrti možgani, zavrelo mleko, sveža kuhana tunina, vampi, surova jajca in svež sir. Dve uri in nekaj minut potrebujemo za prebavo pečene jagnjetine za pražena jetra, za kuhano polenovko, za kuhan ječmen (ješprenj, ričet), za testenine na juhi, za kuhan krompir, za pečeno kuretino, za jajca, ocvrta na maslu, in za nekatere podobne lažje stvari, kakor na primer tapioko.

NAŠA LUČ list slovenskih izseljencev v zapadni Evropi. — Izide vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. — Dopise za številko, ki izide konec meseca, pošlji uredništvu ali poverjenikom vsaj do prvega v mesecu. * Dobra slovenska srca med našimi izseljenci vzdržujejo ta domači list, ko s svojimi darovi ali naročnino poravnajo stroške za njegovo izdajo. * Kdor naroča list naravnost pri upravi v Celovcu, naj tja pošlje tudi naročnino: 28 šil., 50 bfr., 600 ffr., 4 h. gld., 4,50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1,50 dol. * Darove lahko izročite tudi poverjenikom lista v svoji deželi. * UREDNISTVO in UPRAVA „Naše luči“, Viktringer Ring 26, Celovec-KLAGENFURT, AUSTRIA.

Naša luč

OKTOBER

1958

LETO VI.

ŠTEVILKA 8

Precej, a še vse premalo!

Borba za kruh in želja po svobodi sta mnogim Slovencem potisnili popotno culo v roko ter jih odvedli v tujino. Po vsej zapadni Evropi in drugod po svetu so razkropljeni naši ljudje. Znani so kot vestni delavci. Čeprav se o tem nikjer ne govori, smemo reči, da so s svojo solidno delovno silo v znatni meri prispevali h gospodarskemu napredku Zapada. Saj so redno z vso zvestobo opravljali in še opravljajo najtežavnejša in najnevarnejša dela.

Težko nam je, ko pomislimo, v kakšni sliki bi se nam danes že mogla predstaviti domovina, ako bi te množice njenih sinov in hčera imele kdaj priložnost svoje sile vložiti v gradnjo njenega lastnega gospodarstva.

A to so problemi, katerih rešitev ne zavisijo neposredno od nas!

Pustimo brezplodne tožbe in pomislimo, kaj bi v danih okoliščinah bilo možno storiti!

+

Naša delavnost za ljubo Slovenijo naj bi zavzemala predvsem dve smeri:

1) Duhovno in telesno podpirati razkropljene ude našega naroda ter jim pomagati, da ne utonejo v morju tujine.

2) Skrbeti za ugled slovenskega imena v tujini in s tem okoliščinam primerno posredno prispevati k pravični ureditvi slovenskega narodnega problema.

+

Kako vršimo omenjeni nalogi?

Nismo tako „na psu“, kot bi človek mislil. Imamo vrsto činiteljev, ki pospešujejo slovensko skupnost v tujini in svoj narod v očeh tujcev častno predstavljajo.

To so zavedne slovenske družine, izseljenški duhovniki, naš tisk, društva in pevski zbori.

Prva opora slovenstva v tujini so gotovo naše zavedne katoliške družine. Družine, ki vedo, kaj hočejo. Družine, ki se zavedajo, da je resna krščanska vzgoja otrok njihova najboljša dota. Te družine znajo poleg življenjskih modrosti vcepiti v otroška srca tudi ljubezen do svojega jezika in naroda.

Zavedne katoliške družine tvorijo jedro, s katerim more v vseh okoliščinah računati izseljenški duhovnik. Ti seveda nimajo lahke naloge. Razkropljenost vernikov je njihova glavna težava. Zaradi prevelike obsežnosti njihovega področja še daleč ne morejo storiti tega, kar bi bilo potrebno. Tako se ljudje kljub prisotnosti izseljenškega duhovnika često čutijo osamljene in pozabljene. Izseljenški duhovnik namreč ne more pri najboljši volji niti enkrat letno obiskati vseh.

Zato je toliko več vredno glasilo „Naša luč“, ki mesečno zahaja v skoro sleherno slovensko ognjišče v zapadni Evropi. To glasilo je zvest spremljevalec naših izseljencev. Se veseli z veselimi in joka z jokajočimi. Govori resne besede, pa ima tudi mnogo smisla za razvedrilo in smeh.

Slovenska društva igrajo silno važno vlogo v izseljenstvu. Pametno vodena prosvetna in podporna društva so stebri slovenske skupnosti v tujini. Kot duhovnik tako tudi društvo stoji svojim članom ob strani v žalostnih in veselih urah. Naloga slovenskih izseljenških društev je, da slovensko skupnost zastopajo pri krajevnih oblasteh ter ji od časa do časa s svojimi kulturnimi

prireditvami pričarajo košček domovine v tujini. Mnogi naši izseljenci so delu za slovensko skupnost v tujini posvetili toliko truda, da so zaslužili trajno hvaležnost naroda.

Med slovenskimi izseljenci so nenadomestljivi pevski zbori. Ti privlačijo in povezujejo bolj kot vse drugo. Pojo Bogu v čast, rojakom v veselje in tolažbo ter narodu v ponos. Našim cerkvenim in narodnim napovom kaj radi namreč prisluhnejo tudi tujci in tako naši zbori nehote večajo ugled slovenskega imena.

+
V se to je res že mnogo, a se zdi, da še daleč ni dovolj.

Mi hodimo po izhopeni poti preteklosti. Novi časi prinašajo nove potrebe in zahteve.

Danes je vse povezano, vse organizirano. Kdor ne sledi temu toku, je obsojen na neuspeh. Dogodki bodo šli mimo njega in edinstvene priložnosti se mu bodo izmaknile iz rok.

Ali se ne zdi, da naše sicer mnogostransko delo za slovensko skupnost v tujini nekako visi v zraku?

Imamo toliko lepih reči, a vse je tako priložnostno, slučajno, nesistematično. Vsak delavec za skupnost gara in se muči po svoje, ne vedoč ali ne meneč se za svoje sosedo. Mnogi se, vsak posebej, trudijo za isto stvar, ko bi jo en sam mogel enako ali pa še boljše napraviti za vse.

Od kod to?

MANJKA NAM SMISLA ZA ŠIRŠO POVEZANOST, KI BI OSTVARILA NEKO ZALEDJE ALI SREDIŠČE TER IMELA NEKO GLAVO.

To je vse!

IZ TISOČEV NAŠIH NESEBIČNIH, POŽRTOVALNIH IN VZTRAJNIH DELAVNOSTI PO ZAPADNI EVROPI MORAMO NAPRAVITI DELOVNO VRSTO, KI BO NASTOPALA SMOTRNO, UREJENO IN ENOTNO.

To je zahteva časa!

Le na ta način bomo Slovenci v tujini mogli uspešno vršiti nalogo, katero nam nalaga čas.

Po večjih središčih zapadne Evrope morajo zrasti SLOVENSKI DOMOVI, ki bodo dajali streho organiziranim naporom za slovensko stvar, tuji svet pa opozarjali na našo prisotnost in na naša stremljenja.

+
Kaj pravite k temu, bratje in sestre? Se vam zdi vse previsoko leteče? Nestvarno?

Nikakor!

To mora postati stvarnost!

Mi se premalo zavedamo, kaj vse bi s složnim in strnjnim nastopom mogli doseči.

„Kamen na kamen palača, zrno na zrno pogača“...

Tisoč nesebičnih, požrtvovalnih in vztrajnih delavnosti more v smotrnem in složnem nastopu zgraditi veliko bodočnost slovenski skupnosti v tujini in s tem postati krepka opora domovini.

V-ko.

Pot Ronalda Knoxa

Iz anglikanske vere je prišel v katoliško. Kako to?

Bil je dober študent. Vstopil je v anglikansko semenišče, da postane anglikanski duhovnik. Njegov škof mu ni mogel drugega očitati kot to, da preveč rad študira, kaj pravi katoliška veroizpoved in da je ne prezira.

Fant je veliko razmišljal. Ni mu bilo prav, da se njegov anglikanski škof naziva „služabnik angleške krone“. Kaj ima ta krona opraviti pri veri? On hoče samo vero, vero, ki ni navezana na kakega kralja ali kraljico.

Kmalu pride do zaključka: anglikanska cerkev je „ujetnica krone“. To, kar je pravzaprav oblast papeževa, si je privzela krona. Po njegovem so anglikanski škofje državni funkcionarji. Nekoč izjavi: „V raznih časih so hoteli ljudje najti nekaj drugega, na čemer bi počivala prava Kristusova Cerkev, namesto Petra-Skale in njegovih naslednikov. A nazadnje so moralj le stopiti na Skalo, pač po ovinkih in tavanjih.“

Hrepenel je po tem, da bi bil duhovnik, a je začel dvomiti, ali bo kot anglikanski duhovnik res pravi Kristusov duhovnik. Ko je imel njegov brat novo mašo, so ga dvomi še bolj napadli. „Srečen bi moral biti v tej uri, toda dvomim. Če je mogoče le res, da ni pravi duhovnik; da ta maša ni res maša; ta hostija ni prava hostija, ki prinaša odrešenje? Delali smo, pa ničesar pridelali? ...”

Razočaran je postal. A to ni bilo dovolj, da bi postal član katoliške Cerkve. Podal se je pa s tem na pot iskrene in resnične prave vere. Ta pot ga je privedla končno v naročje prave Kristusove črede.

Toplota srea

Vprašanje: Delam pri gospodarju, ki se šteje za katoliškega. Vem, da hodi vsako nedeljo v cerkev. Toda do nas delavcev ni dober. Zelo rad tako naredi, da nam kaj ne plača in da bi mu delali več, kot je treba. Ko razmišljam njegovo zadržanje, ne morem razumeti, zakaj se tako ponša. Saj če hoče biti res veren, nam bi ne smel delati krivic. Vem, da ga krščanska vera ne uči slabega postopanja z nami. Kaj vi mislite na to?

Odgovor: Razumem Vas in nič ne dvomim, da je to res, kar pripovedujete. Krivda je jasna, v takem zadržanju je neke vrste hinavščina na zunaj: po eni strani se dela takega, po drugi pa je drugačen. Krščanska vera ni zaradi tega, ker je nekateri ne držijo, nič slabša. Da pa je človek takšen, se da razložiti s tem, da takemu človeku manjka prave molitve.

Ko tak človek moli, moli tjavendan. Oh, tudi mi smo tolikokrat takšni! Tak človek prav ne moli. Ako bi prav molil, ako bi bil živel s Kristusom, združen z njim, bi bil drugačen.

Prava molitev ni tista, ko oddrdaš molitvice. Ni tista, ko moliš molitve, pa ne misliš nanje. Prava molitev je tista, pri kateri govoriš z Bogom, misliš na Boga in ga ljubiš.

Moliti se pravi z Bogom se pogovarjati, njemu darovati svoj dan, svoje delo, svoje

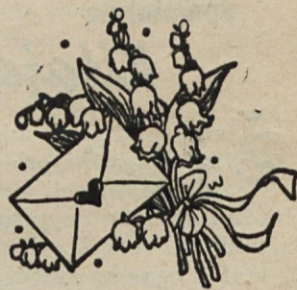
trpljenje, svoje skrbi, svoje veselje. Hoteti vedno bolj tako živeti, kot Bog hoče, vedno bolj živeti njegovemu življenju podobno življenje.

Ko se je Mojzes vrnil s pogovora z Bogom, mu je obraz res žarel. Ko nehamo moliti, mora biti naše srce toplo od ljubezni do Boga, ga ljubiti, živeti zanj. Do vseh stvari okoli nas, do bratov, sester, tovarišev, soljudi se moramo vedno bolj tako ponášati, kot se je ponášal Kristus. Če se res zavedamo, da govorimo z Bogom, da so naši tovariši v Bogu bratje naši in sestre, kako se bomo trudili, da bomo res bratski do njih. V vsaki molitvi moramo najti Kristusa, ki živi z nami, ki je v naših bratih in sestrah: „Karkoli ste storili kateremu teh malih, ste meni storili!” bo rekel na sodnji dan.

Kdor res pravi moli, je njegovo življenje enotno, ne pa dvolično in na videz hinavsko.

T.

Fantovo pismo

Pozdravljena! Že dolgo sem ti namerala pisati. Morda pričakuješ, da ti bom govoril o ljubezni. Morda! Mnogi so ti že govorili o tem; vem, da so te mnogi že ljubili. Vem pa tudi, da so bili redki, ki so te zares ljubili. Lepa si, ljubek obraz imaš. Obleka ti je lepo ukrojena, tvoje kretnje so popolne in to je za ljubezen dovolj...

Pri mnogih je to danes dovolj. Toda ali je to res dovolj, je to res ljubezen? Je ljubezen, pa ta ljubezen ni namenjena tebi, ampak tvojemu telesu. In tak vara tebe in samega sebe. Ljubezen mora biti popolna, zato mora biti predvsem v ljubezni do tvoje notranjosti, do tvoje duše.

Fant sem, mlad še tudi. V meni je želja po domu in družinskem življenju, zakaj bi potem ne smel ljubiti? Ljubim te, a ljubim tvojo notranjo lepoto.

Ljubim te, dekle, ljubim te v popolni ljubezni do tvoje duše. Prav zato ljubim tvojo notranjo lepoto in obljudljam ti, da hočem tudi jaz tebi darovati lepoto svoje notranjosti: lepoto duše, ne pa razvalin.

Ker sem ti obljudil ljubezen, ti moram še to povedati, da je ta ljubezen združena z ono ljubeznijo, ki je Ljubezen sama. V Njem se midva ljubiva. On je naju ustvaril, On je najino ljubezen hotel, zato Njega ne smeva pozabiti. Njegova Ljubezen je križana ljubezen. Če bo tudi nama poslal križ, ga bova vdano sprejela in nosila. Križ nama bo simbol ljubezni, pa tudi trpljenja, ki vodi k zmagi.

Ustvarila si bova nov dom in ta dom si morava že zdaj graditi, graditi na temeljih lepote in one Luči, ki bo ta dom razsvetljevala. Potem bo najin novi dom res dom miru in ljubezni.

Draga, pozdravlja te tvoj vdani ...

Spomini na

Kitajsko

Želja vsakega mladega, gorečega misijonarja, ki pride na Kitajsko, je, da bi mogel čimprej začetni spreobračati te številne poganske množice ... Saj vidi na vsak korak toliko praznoverja in vraž. Poganska svetišča so na gosto posejana po mestih, trgih in vaseh, celo po hribih. Slovenski narod je znan po svojih številnih cerkvicah in svetih znamenjih po gričih in dolinah, sredi polj in njiv. Pa ima vendar Kitajska mnogo več poganskih templjev in oltarčkov ob potih v čast Budi in ostalim malikom. Kamorkoli greš na Kitajskem, pa naj bo na severnem Kitajskem ali v južni Kitajski, ob morju ali v notranjosti dežele, povsod srečuješ na vsakih 100 korakov poganska svetišča, sveta znamenja praznovernih Kitajcev in Kitajce, ki v teh svetiščih molijo in darujejo bogovom. Tako v poganskih svetiščih.

Sicer pa po cestah kitajskih mest, trgov in vasi srečuješ trume Kitajcev, ki se po svojih poganskih nazorih le za to trudijo, kako bi obogateli, kako bi koga ogoljufali in prišli na lahek način do denarja in do

udobnega življenja. Zato so Kitajci veliki mojstri v trgovini, v laži, tatvini in varanju, a zanje je vse to le trgovska spretnost, bistrournost in dovoljena diplomacija. Pri Kitajcih splošno velja načelo: „Ni obsojanja vreden tisti, ki vara, ampak tisti, ki se prevarati da. Kdor zna spretno varati in lagati, je zanj častno; nečastno in sramotno je predvsem za tistega, ki se prevarati da.“ Tako so se mi celo kristjani izgovarjali, ko sem jih kdaj ujel v laži in varanju.

Prvi vtisi o Kitajski in Kitajcih so se mi zdeli nenavadni; še bolj nenaravno se mi je zdelo začetni posnemati Kitajce v njihovem načinu oblačenja, umivanja, pozdravljanja, skratka: v njihovem zunanjem načinu življenja. Upiralo se mi je. Pa je bilo treba.

Skoraj vest se mi je vznemirila, ko sem šel prvič maševat v kitajskih copatih, češ, ali ni to preveč prostaško za najsvetejšo daritev. Pa me je duhovni voditelj spomnil: „Ste na Kitajskem. Vsi mašujejo v copatah; zakaj ne bi vi?“ Kitajske hlače so mi bile dolgo v breme že zato, ker so scela in nekam čudno široke, za naš okus grde. Jesti s palčkami, sredi cmokajočih Kitajcev, mi je bilo vedno v breme. Nekateri misijonarji (znameniti Lebbe) so v prilagojevanju Kitajcem šli tako daleč, da so jih posnemali celo v stvareh, ki so proti oliki in higijeni. Nehali so namreč uporabljati robce in se začeli usekavati po kitajsko, kar naredo Kitajci — tudi lepo oblečene dame — še vse bolj po domače kot naši kmetje na Kranjskem in razmažejo smrkelj koderkoli: ob steno, obleko, mizo, stol itd. Pa me je kitajski lazarist sam opozoril, naj se v takih stvareh Kitajcem ne prilagodimo, čeprav mnogim tudi to ugaja, da kot oni ne rabiš robca.

Da postaneš vsaj po vnanjosti kakor Kitajec, se mu moraš prilagoditi še v marsičem. Kitajci so zgovorni, silno prijazni, se nasmihejo, klanjajo na levo in desno. Hvalijo bližnjega v izbranih besedah, sebe pa na videz ponižujejo. Več ali manj se jim moraš prilagoditi tudi v tem; sicer bodo ob vsaki priliki rekli: Če šr waikuo žen ti pi či, wo men pu hsi huan t'a". „To je značaj tujca; mi ga nimamo radi“. — Misijonar, ki malo govori, ki se nikdar pri-

jazno ne nasmeje, ki se ne klanja na vse strani, ki Kitajca nikdar ali le redko pohvali, pač pa često opomni na napake, ne bo pri Kitajcih nikdar uspel. Dobri kristjani ga bodo sicer opravičili, češ, je pač tak značaj tujca, pri večini Kitajcev pa le ne bo imel vpliva, ker se jim ni v tej smeri prilagodil. Italijanski misijonarji, ki kot delavci niso ravno temeljiti, navadno pri Kitajcih dobro uspejo, ker so jim sorodni

po tem, da znajo veliko govoriti, se lepo smehljati in hvaliti, skratka so do Kitajcev zelo prijazni in zgovorni, in to je Kitajcem zelo všeč. Beseda: „K'ochi" — to je prijaznost, olika — pri Kitajcih silno veliko pomeni, še mnogo več kot pri nas. Često s trdim nastopom za vedno odbiješ Kitajca, medtem ko ga s prijaznostjo često hitro pridobiš.

Janez Kopač C. M.

Dekle na vrtiču

Dekle na vrtiču rož'ce sadi,
fantič pa mimo gre, pa ji veli:
Trgaj mi rožice,
delaj mi pušeljček,
če si še dekle za me.

Jaz pa že rož'ce natrgane imam,
pušeljc bi delala, pa ga ne znam,
žide kupila bom,
pušeljc povila bom,
fantič, le pridi ponj sam.

Fantič res pride pod kamrico stat,
začne na polkne zelene rožljat:
Vstani gor, ljubica,
sveti mi, lunica,
lepše ko sonce podné.

Ljubica neče iz post'lje gor' vstat,
fantu nobenega pušeljčka dat.
Čakaj ti, ljubica,
ti se boš jokala,
jaz pa se tebi smejal.

Fantič odšel po širokem je svet,
tamkaj je videl prav dosti deklet,
zbral si je ljubico,
belo golobičico,
lepšo kot fajgelnov cvet.

Predstavnika našega naroda med Slovenci v Franciji

Tržaški Slovenci so za letošnje jubilejno vseslovensko romanje v Lurd povabili tudi g. škofa dr. Gregorija Rožmana, ki živi med rojaki v Zedinjenih državah, naj pride in ga vodi. Vsled tega je g. škof prišel spet v Evropo in sicer je prišel v soboto, 5. julija v Pariz. Z njim je prišel tedaj tudi predsednik Slovenskega narodnega odbora minister dr. Miha Krek.

V nedeljo, 6. julija, je imel Prezvzišeni ob petih popoldne sveto mašo za Slovence. Prostorna kapela-dvorana Montcheuil je bila premajhna, kajti pariški in okoliški

Slovenci so prihiteli v res velikem številu, da prisostvujejo sveti maši Prezvzišenega in slišijo besede njega, ki je kot škof, to se pravi naslednik apostolov, dobil nalogo, težko nalogo, da vodi slovenski narod k Bogu v njegovih najtežjih časih.

Po sv. maši je imel dr. Miha Krek predavanje, katerega so vsi poslušali z največjim zanimanjem. Podal je kratko, toda izčrpno sliko o političnem položaju v svetu ter zlasti o kulturnem in političnem delovanju slovenske emigracije. Podal je tudi v glavnih obrisih stanje o možnosti emigriranja v razne prekomorske države.

Prezvzišeni in min. dr. Krek
med rojaki 6. jul. 1958
po službi božji v Parizu
(v kapeli Montcheuil)

Pariški Slovenci so bili obema, Prezvzišenemu in dr. Kreku, od srca hvaležni za njun obisk, ki se je končal v prijateljskem razgovoru, ko je še vsakdo želel z obema spregovoriti vsaj par besed. Šele noč, katere ni bilo mogoče prestaviti, je napravila konec domačemu razgovoru.

V ponedeljek zjutraj, 7. julija, je imel g. škof sv. mašo za vse slovenske redovnice iz Pariza in okolice v kapeli sester vernih duš, kamor so prihitele vse redovnice, katerih ni nujno vsakdanje delo držalo drugje.

Omenimo še, da je bil g. škof in dr. Krek v spremstvu č. g. Naceta Čretnika na obisku pri

knezu Pavletu in kneginji Olgi. V Versaillesu so omenjeni obiskali z bivšim min. preds. g. Cvetkovičem tudi družino Pavletovega sina princa Aleksandra in princese Marije-Pie, katerih dvojčka je 29. junija krstil direktor katoliške misije v Franciji g. Čretnik.

V ponedeljek zvečer so Prijatelji Jugoslavije (Les Amis de la Yougoslavie) priredili sprejem na čast visokima slovenskima gostoma. Zbrala se je vsa elitna družba francoskih javnih delavcev, verskih, kulturnih in političnih. Tajnik društva g. Bourgoin je najprej pozdravil slovenska gosta ter pri svojem nagovoru pokazal in dokazal, da Francozi

Slovenski rojaki v Clugnat
(Creuse) v Franciji z g.
škofom - 13. julija.

ne samo poznajo vse naše probleme, temveč tudi spoštujejo našo kulturo, našo narodno živobitnost in naše narodne vrline. Slavnostni nagovor je imel bivši francoski ministrski predsednik in dolgoletni francoski zunanji minister Georges BIDAULT. Vodja francoskih kršč. demokratov je v svojem duhovitem govoru poudaril, da ne obstaja slab in „dober“ komunizem, temveč vsak komunizem, pa naj bo moskovski ali titovski, tepta osnovne človeške pravice; zato je dolžnost vsega kulturnega sveta, da se upira z vsemi silami temu zlu, obenem pa dela za vse tiste, ki danes trpé.

Francoskima govornikoma se je zahvalil Prezvizišeni, ki je v svojem govoru poudaril pomen letošnjega slavja v Lurdu, njegov pomen za Francijo, njegov pomen za celotni svet. Lurška stoletnica bo gotovo prinesla blagoslova francoski deželi. Vsakodnevno srečanje množic iz vsega sveta ob lurški votlini (kar je nekaj edinstvenega v zgodovini), bo pripomoglo, da se bodo narodi med sabo spoznali, njihova skupna molitev pa bo priklicala na svet božji blagoslov tudi za tiste, ki zaradi razmer samo s srcem in hrepenenjem romajo v Lurd.

Sprejem je pokazal, da smo Slovenci v mednarodnem središču, kot je Pariz, vedno bolj znani in da imamo vedno več prijateljev.

V torek, 8. julija, se je g. škof udeležil sestanka slovenskih duhovnikov, ki delujejo med našimi izseljenci v Franciji. Tega sestanka se je udeležil tudi vodja dušnopastirskega dela med vsemi izseljenci v Franciji, škof Rupp.

V soboto, 12. julija, se je naš Prezvizišeni podal v spremstvu č. g. Čretnika na obiske Slovencev v srednji in južni Franciji.

Prva postojanka je bila v *Creuse*, kjer je imel naslednji dan sveto mašo v *Clugnat* za tamošnje Slovence.

Še isto nedeljo popoldne je odšel naprej, spotoma obiskal Slovence v *St. Domet* ter zvečer prišel v *Brassac*. V ponedeljek, 14. julija je imel sv. mašo za Slovence v *Combeille* (*Puy-de-Dôme*), popoldne pa sta z g. Čretnikom obiskala tamošnje rudarske družine. Naslednji dan, v torek, 15. jul., je bila sveta maša za rojake v *Charbonnier* (*Puy-de-Dôme*).

V obeh krajih so bili naši ljudje presenečeni nad prijaznostjo škofovo, saj je obiskal skoro vse družine in za vsakega našel toplo besedo.

Na nadaljnji poti je obiskal tudi Slovence v bližini *St. Etienne*, ki so ob obisku začutili, da slovenski duhovnik misli tudi nanje.

Dne 16. julija je Prezvizišeni prišel k slovenskim sestram v *Vienne* (*Isère*) ter k slov. frančiškanskim misijonarkam v *Lyonu*, nato pa v materno hišo slovenjebistriških sester v *Morestelu* (*Isère*), kjer je v domačem razpoloženju kar prehitro, za ene in za druge, potekel kratko odmerjeni čas.

✱

G. škof se je fotografiral
z našimi rojakinjami v
La Combelle v Franciji
- 14. julija

Med slovenskimi sestrami v Morestelu (Iseré) v Franciji (16. julija). Poleg Prezvzišenega s. vikarica Emanuela.

V soboto, 19. julija sta Prezvzišeni in g. Čretnik že bila na sredozemski obali, v *Nice*, kjer se je drugi dan, 20. julija zbralo lepo število slovenskih beguncev ob oltarju in jih dosti pristopilo h Gospodovi mizi. Vsak pa si je štel v čast, da so imeli v svoji sredini slovenskega vladiko. Bili so pa tudi veseli, da so lahko g. Čretniku izročili svo-

je težave in potrebe. (Glej sliko na str. 14!)

Naslednji dan je Prezvzišeni obiskal slovenske sestre v *Hyères* (Var), od koder se je podal v *Lurd*, kamor so tiste dni prihitali Slovenci, številni kot še nikoli, ne samo s Primorskega in Koroškega, marveč tudi iz Pariza, ostale Francije, Belgije, Sev. Amerike ter celó iz Argentine in Brazilije.

Po lurškem romanju, o katerem ste brali že zadnjikrat, je naš gospod škof obiskal nekatere družine, ki so v bližini poti, ki ga je preko Švice vodila v rojstni kraj Šmihel na Koroško. V nedeljo, 3. avgusta, je maševal v *Nancyju* v cerkvi sv. Petra, kjer ga je tamošnji župnik predstavil tudi francoskim vernikom v središču *Lorraine*.

Vkljub naporom, ki jih je gornja pot zahtevala od Prezvzišenega, je z največjo pripravljenostjo in požrtvovalnostjo potoval iz kraja v kraj, kamor ga je vozil direktor g. Čretnik, povsod z očetovsko besedo bodril in opozarjal na pot k Bogu.

Vsi Slovenci, katere je to leto doletela sreča, da so imeli v svoji sredini Prezvzišenega, so mu globoko hvaležni, kar bodo pokazali zlasti s tem, da bodo gojili seme večnega življenja, ki ga je med njimi sejal.

mora tudi znati obrniti jezik po naše v ustih. Imeti mora pogum spustiti glas iz grla.

Da bo otrok po naše razumel, mora govorico slišati. To je prvi pogoj, ki ga nekateri zanemarjajo, zato ne pridejo do nobenega uspeha. Če hočeš, da bo tvoj otrok znal slovensko, moraš z njim slovensko govoriti. Treba je dosledno s svojim otrokom samo po naše govoriti. Samo tako bo otrok slišal naše besede in si jih zapomnil. Mora slišati, da se reče klobuku klobuk, žlici žlica, vratom vrata. Če mu ne daš priložnosti, da bi besede slišal, si jih ne bo mogel zapomniti. Zato je čisto naravno in potrebno iz ljubezni do otrok, da oče in mati med seboj govorita slovensko. Otrok bo poslušal, kaj govorita, in si bo zapomnil besede. Žal si ne bo zapomnil le dobrih in lepih, ampak tudi grde in slabe besede, ki padejo iz ust staršev. Če oče in mati prevečkrat imenujeta „hudiča“, bo fant znal tako govoriti, da bo v vsakem stavku

Da bo znal po naše!

Je že pač tako, da brez truda ni uspeha. To velja tudi za to, da bi sredi tujine naučil svojega otroka govoriti po naše.

Ločiti je treba dve stvari: razumeti je eno, govoriti pa drugo. Otrok bo prej razumel po naše, kot bo govoril po naše. Zato, da bo govoril, mu ni treba samo napejati ušes in slišati našo govorico, ampak

vstavlil „hudiča“, ne da bi vedel, da to ni olikano.

Da bo otrok tudi govoril po naše, ni potrebno le, da sliši govoriti po naše, ampak mora imeti *pogum obračati jezik po naše* in ga ne sme biti sram izpregovarjati po naše. S strani staršev je zato potrebno, da mu dajo priliko, da govori in se vadi v govorjenju. To je spet tako, ako z njim govore po naše. Vprašajo ga po naše in hočejo, da odgovori po naše. „Kako se reče po naše? Po naše povej, saj si naš fant, naša dekle.“ Tako je treba vzpodbujati otroka; a ne le, kadar kdo od Slovencev pride v hišo, ampak zlasti, kadar ste sami z otrokom v družini. Otroku je treba dajati prilike za vajo v naši govorici in se mu ni treba smejati, ako ne pove lepo.

„Kaj bom govorila z njim slovensko, ko se revček tako martra.“ „Bo že, ko bo velik, takrat bo imel korajžo,“ tako se izgovarjajo naše mamice in dame in v resnici samo zakrivajo svojo lenobo, nepotrpežljivost in neumnost. Svojemu ljubljencu vzamejo najlepšo priložnost, da bi se naučil njihovega jezika: iz ust svoje ljube matere. Otrok mora delati vaje. Da se mu udi razvijajo, mora poprejš tolikokrat in tolikokrat krepko brcatj od sebe. Ko začne hoditi, mora nekajkrat tudi pasti. Mati z njim dela vaje. Zakaj bi mu ravno materina govorica morala pasti v glavo brez vaje? Morate mu dati priliko za vajo: zato z njim dosledno govorite slovensko. Zlasti to, če ga kaj vprašate, če mu ukazujete, če ga svarite v kratkih besedah. Potem morate od nje ga zahtevati, kot smo že rekli, da pove po domače. Ta vaša trdna volja, ta zahtevnost mu bo dala pogum, da bo dal glas od sebe.

Če jo vaš mali polomi, kaj neumno pove, nikarte se potem smejati! Mi Slovenci imamo čudno navado. Tujci so zelo dobri do nas. Ko bi se nam vsakokrat smejali, kadar ne povemo v tujem jeziku prav, saj bi že obupali. Ako pa kdo spregovori slovensko besedo in če ni čisto po naše in čisto pravilno, se mu že smejemo. Skoraj rajši vidimo, če bi tisto besedo povedal po tuje, ne po naše. Bog ve, od kod tako veliko podzavestno „spoštovanje“ naše besede: rajši je

ne slišimo, kot da bi jo slišali izgovoriti spakedrano.

Svetujem vam: če otrok pravilno ne pove, mu recite: „Tako se pove“ in potem dvakrat ponovite pravilno izgovorjeno besedo. Če je otrok rekel „Mama, daj mi tisti noč!“ recite „Misliš: nož? Se reče: nož, ne noč.“ Potem naj bo konec o tem. Otrok je slišal pravilno besedo in jo bo drugič tudi prav povedal.

Lepa prilika za učenje svoje domače govorice je molitev otroka. Vsak večer ga uči moliti molitvico, ki jo znaš. Pametno je, da ga učiš take molitve, ki se splošno molijo (Zdrava Marija, Čast bodi itd.), ne pa kakšne svoje izmišljene. Molite z otrokom počasi in razločno. Včasih vidim, da znajo otroci tujo molitvico, ki so se je učili v šoli, lepo razločno izgovarjati. Toda slovensko kar pomečka in hitro izgovarja. Zakaj? Mati ga je učila hitro in pomečkano izgovarjati, ker z njim ni molila lepo počasi s poudarkom. Ko je otrok malo večji, ga učite moliti običajne krščanske molitve, da ne bo še 20 let star molil „Čast Bogcu“. Ko se bo navadil tujih molitev, zahtevaj od otroka, da bo vedno zvečer molil najprej v slovenskem jeziku in nato ostale. Ako boš skrbela še za razlago molitve, se bo iz tega naučil, kaj ta ali ona beseda v slovenščini pomeni.

T.

Preljuba vinska trta

Ti preljuba vinska trta,
ti veselje moj'ga srca:
pozimi spiš, poleti rodiš,
da nam v jeseni vinca
v sodčke napolniš.

Od možev si obrezana,
od Jezusa požegnana.

Od fantov si ograbljena
od Jezusa požegnana.

Od žen si nam prevezana,
od Jezusa požegnana.

Od deklet si obtrgana
od Jezusa požegnana.

(To narodno pesem nam je za mesec vinotok poslal F. K. iz Francije.)

Ob 40-letnici osvobojenja

Letos, 29. oktobra bo minulo 40 let, odkar so se zbrale v Ljubljani na Kongresnem trgu velike množice slovenskega ljudstva. Slovenski narodni zastopniki so tedaj slovesno proglasili slovensko osamosvojitvev in odcepitev od države, v kateri so imeli

S postavljanjem mlajev, ovitih z venci in trobojnicami, naš narod slavi svoje velike dni.

glavno besedo Nemci in Madžari. Naš narod je po tisoč letih avstroogrškega jarma stopil na mednarodno pozornico, povedal je, da živi in da si hoče sam vladati. Na podlagi Wilsonovih točk samoodločbe na-

rodov se je odločil stopiti v skupno narodno državo s Hrvati in Srbi, v kateri bi mogel svobodno živeti in napredovati. To je bil dan narodnega osvobojenja.

Letos mineva 40 let od tedaj. Marsikaj se je dogodilo v tem času. Razne diktature so držale skupaj to mlado skupno državo. Silovita svetovna vojna ji je zadala strašne rane okupacije. Komunistična revolucija jo je do dna preobrnila. Naš narod ni mogel o vsem sam odločati. Večkrat so mu kratili te in one pravice. Vendar moramo reči, da se je na drugi strani v tem času kot narod v vseh pogledih močno razvil. Dobili smo svojo lastno najvišjo šolo, vseučilišče v Ljubljani, najvišjo znanstveno ustanovo: akademijo znanosti in umetnosti, vse šolstvo je postalo slovensko, naša industrija se je iznebila nemškega kapitala. Razmišlja joč ta razcvet in razvoj našega življenja smemo reči, da je bila odločitev, da se Slovenci osamosvojimo in rešimo tisočletnega jarma, za nas kot narod odločilnega pomena. Izbrali smo s tem življenje, sicer bi se utopili v nemškem morju in potujčili. Zadnja vojna je z osvoboditvijo velikega dela Primorske in slovenske obale, s formalno ustanovitvijo lastne republike dala nov poudarek volje našega naroda, da hoče živeti in v zboru drugih narodov izpolniti svoje poslanstvo.

29. oktober je slovenski narodni praznik, praznik slovenske samoodločitve. Letošnja 40-letnica in spomin na dvig našega naroda v teh letih naj nas podžiga k delu za dobrobit našega naroda doma in v tujini.

Iz domovine

36 jamarjev se je spustilo v globoko brezno Jazben za Sveto goro na Banjški planoti. 46 ur so bili notri in so ugotovili, da je brezno globoko 380 metrov. — V Portorožu (slovenska Istra) so priredili „oslovsko tekmo“. 30 izbranih „sivčkov“ se je pomerilo v brzini. — V Kobaridu so postavili spomenik pesniku Gregorčiču v naravni velikosti. — Če pridete v Kojsko v goriških

Brdih, boste tudi zagledali spomenik moža, ki dirigira petje, Srečka Kumarja, glasbenega umetnika. Spomenik je delo kiparja Borisa Kalina. — Planinsko društvo v Mežici je postavilo na Mali Peci nov planinski dom. — Žičnica na Krvavec je dolga 2 km in pol in je ena najdaljših v Evropi. V 17 minutah te potegne iz doline na hrib. Ima 20 zaprtih in 40 odprtih gondol z dvema sedežema. Ne daleč od kočje postavlja jo zdaj 50 m visoko anteno za ljubljansko televizijsko oddajno postajo. — Letos

poteka 180 let, odkar so se prvi planinci povzpeli na vrh Triglava. Bili so to štirje Slovenci iz Bohinja, med temi dva rudarja po poklicu. Zdaj so jim odkrili na Aljaževem stolpu posebno spominsko ploščo.

V Sloveniji je bila letos bogata letina jabolk. - V Gornji Vipavski dolini je grozdje nadvse dobro obrodilo, da je zmanjkalo kleti za vino. - Hidroelektrarna na Dravi pri Fali praznuje letos 40 let obstoja. Njena sestra na Mariborskem otoku pa slavi desetletnico obstoja. - V Ljubljani se je vršila 4. mednarodna razstava vin, na kateri je sodelovalo 17 držav, od tega USA, Nemčija, Italija in druge. Slovenska vina so odnesla precej kolajn. - V Bovcu so odprli v starih vojaških prostorih obrtniško kovinsko delavnico, ki bo dajala zaslužka 100 ljudem. - Kmetijska zadruga v Strugah na Dol. je obnovila žago in mlin, ustanovila obrat za proizvodnjo eteričnih olj in delavnico pletarskih izdelkov. - Delo na avtocesti Zagreb-Ljubljana napreduje. Ameriška država je zanjo dala 5 milijard dinarjev. - Jugoslavija ima 11 milijonov ovac (četrtina v Evropi!). Lani so v Jugoslaviji popili 72 milijonov litrov piva, 74 milijonov litrov vina, 25 milijonov litrov slivovke in drugih likerjev in 40 milijonov brezalkoholnih pijač. Največ slivovke so popili v Srbiji, največ vina na Hrvaškem. Tudi piva popijejo največ Srbi.

Lani je iz Slovenije pobegnilo ali zunaj ostalo s potnim dovoljenjem 4643 oseb. To je 185% več kot v letu 1955. 1837 ljudi so na meji prijeli, ko so hoteli pobegniti. Poleg tega pa so iz drugih republik prijeli v Sloveniji 4117 ljudi. Lepo izkazilo za razmere doma!

Tudi iz Slovenije so hoteli ljudje v Lurd. Na Putnikovo vprašanje se je prijavilo čez 200 ljudi. Toda oblasti so dale le 91 osebah iz cele Jugoslavije dovoljenje za romanje v Lurd. Med temi je bilo - 17 Slovencev. To romanje naj bi bilo pesek v oči vernim ljudem po svetu. - Mariborska škofija praznuje letos 100 let, odkar je znameniti škof Anton Martin Slomšek prenesel sedež škofije iz Št. Andraža v Maribor. Upajmo, da se bodo mogle izvršiti vse pomembne cerkvene svečanosti ob priliki tega dogodka.

**Pijan sem silnega napoja...
Slovenija, Evropa, Svet —
Domovina moja!...**

Jeremija Kalin.

M E D N A M I I Z S E L J E N C I

LONDON: V oktobru bo na drugo nedeljo, 12. oktobra ob 11. dopoldne sv. maša in popoldan ob 5. blagoslov s petimi litanijami, nato pa sestanek Slov. društva v „Našem domu“. Vabljeni!

KRSTI: V cerkvi Sv. Duha, Nottingham, so krstili 27. julija Tereziko Ferlinc. - Pri Srcu Jezusovem v Kilburnu (London) pa 31. avgusta Michelle Carla Jones in Eric Ivan Kobal. - Čestitamo!

POROKI: V Bristolu sta se poročila 2. avgusta Silva Cordy in Oto Gluk. - Pri Mariji Angelski v Stoke on Trent sta stopila pred oltar Frančiška Kruh in Anton Krnelj. - Mnogo sreče!

„NAŠ DOM“. V letošnjem poletju je prav gotovo dosegel rekord po obiskovalcih. Zgodilo se je, da kasno došlih ni bilo več mogoče sprejeti pod streho. Zato je važno, da se vsak, če le mogoče prej prijavi, ker le tako mu bo mogoče zagotoviti prenočišče. Naslov je: 62. Offley Road London S. W. 9. (Za voznike velja: Off Brixton Road, near to Brixton Garage). Telefon pa je: Reliance 6655.

ENA O ŠKOTIH

Škot Mac Tavish je umiral. Žena in otroci pokličejo notarja, da bo uradno zapisal očetove poslednje besede.

Škot zbere svoje zadnje sile in pravi notarju: „Moj sosed Mac Billy mi je dolžan 5 funtov.”

„Kakšna jasnost duha do zadnjega!” vzklikne žena.

Mož nadaljuje: „Potem Mac Kistosh mi dolguje 10 funtov.”

„Kako natančno vse ve!” vzkliknejo otroci.

„Sosedu Mac Finnishu sem dolžan tri funte,” s slabotnim umirajočim glasom pove Škot.

„Stojte, gospod notar!” vzklikne žena, „počakajte! Umira, ni več pri zavesti. Moj ubogi mož, ne ve več, kaj govori...”

CHARLEROI — MONS

CHARLEROI. — Rojaki iz Châtelineau so 29. 8. spremili k zadnjemu počitku *Tomaža Gantarja*, ki je umrl v sanatoriju Mont-sur-Meuse. Doma je bil iz Iderskega pri Idriji, roj. 1911. Naj mu Marija Lurška, ki jo je častil, v tem jubilejnem letu pokaže svojega Sina Jezusa! — Toni Bezenšek je v Châtelet poročil svojo zaročenko Marie Louise Leclercq. Naša Silva Keše pa je končala študije za učiteljico in nastopila svojo službo pri Fatimski kapeli. Pevci in igralci so imeli lep izlet v dolino reke Se-mois.

MONS. — Iz okolice Tertre smo zvedeli, da se je 31. 8. na cesti ubil z motorjem fant *Natal Vinazza*, roj. v Preserju v Benečiji. Isti dan je v Bandour-ju zatisnila svoje oči ga. *Ana Mlekuž*, roj. Horvat 1882. v Žagi pri Bovcu.

V Tertre se je poročila hčerka prodajalca čevljev *Stelina Kušcar* s *Claude Marbaix* iz Nimy. Čestitamo!

LIEGE — LIMBURG

Drugo nedeljo v septembru smo *Slovenci iz Limburga* poromali v Banneux, kjer se je pred 25 leti Marija prikazovala.

Zaključno romarsko pobožnost smo imeli zvečer v Huy-u. V krasnem jesenskem dnevu je bila lepota ardenskih gričev in dolin, pokritih z gozdovi, posebno očarljiva. V Huy-u smo se seznanili z usmiljenko č. s. Jožefo, ki ima svoje starše v Waterscheju.

NAŠI BOLNIKI: G. Teskač Anton iz Lanklaara, ki je bil težko poškodovan pri cestni nesreči, se je že mogel vrniti v domačo oskrbo. Upamo, da bo kmalu popolnoma dobro. — Gospe Mlakar iz Jemeppe, ki se je morala podvreči težki operaciji, gre tudi na bolje. — Tudi ga. Amalija Huber iz Eisdena se je od operacije v Geneku vrnila k svoji družini. — Ga. Valerija Mlekuž krepi svoje zdravje v zdravilišču v Fle-ronu. — Že leto dni boleha g. Leščak Franc iz Genka. Pred tedni je z gospo doživel izredno veselje, da ju je obiskal sin g. Franc iz Kanade.

Omenjenim in tem, za katere še ne vemo, pošiljamo posebne pozdrave.

NAŠI GROBOVI: V Mechelenu je do-trpel g. *Alojz Pejovnik*. Bil je dober kristjan in izredno priden delavec. Zapušča ženo, tri hčere, od katerih je ena usmiljena sestra, sina g. Alojzija in več vnukov in vnukinj.

V Liège-u je v Gospodu zaspal g. *Ivan Bizjak* iz Jemeppe-a, ki je več kot dve leti okušal grenkobo bolniške postelje. Pokojni je bil mož, ki je med Slovenci v Belgiji verjetno največ knjig prebral. Zapušča ženo, hčerko in vnukinjo.

Z žalujočimi sočustvujemo, obeh pokojnikov pa se spominjamo v molitvi. Naj počivata v miru!

PARIZ

SAINT-DIZIER (Haute-Marne). — Dne 17. avgusta 1958 je, previden s svetimi zakramenti, po nekajdnevni boleznii umrl, zadet od srčne kapi, gospod *Ludovik Jeranče*. Pokopan je bil v sredo 20. avgusta.

Pokojni je bil doma iz Gornje Branice na Primorskem in je prišel v Francijo 15. avgusta 1924. S svojo pridno ženo Ivanka in hčerko Marie, ki je učiteljica, je zadnja

† Ludovik Jeranče

leta vodil svojo kantino v Vert-Bois pri St. Dizier, kjer gradijo celo novo mestno četrt. Ko je njihovo družino dobrih deset dni pred njegovo smrtjo obiskal naš škof dr. Gregorij Rožman, je bil še ves živahen in nihče ni slutil, da je bilo to že tudi slovo.

Ženi Ivanki in hčerkama Marie ter Jeanne-Marie izrekamo svoje iskreno sožalje.

OB NEMŠKI MEJI

Iz pisarne naše Misije v Merlebachu:

Na vožnji skozi gozdove in mimo travnikov v razne slovenske kolonije že opazujemo, kako se poslavlja poletje. Jesenski podleski že poganja na travnikih, v gozdovih pa padajo že listi z malih in mogočnih dreves: tako padajo sinovi in hčerke velikih in malih narodov ne samo na bolniško posteljo, ampak tudi v grob. To smo opazili tudi v mesecu avgustu.

V naši župniji kakor tudi v okolici ne prestando naznanjajo zvonovi SLOVO *potnikov na tej zemlji*: 11. avgusta je umrla rojakinja *Elizabeta Kovač*, roj. Ojsteršek, doma iz Velenja na Štajerskem, vdova, 60 let stara, cerkveno pokopana 13. 8. v Stiring-Wendel. — Dne 21. avgusta se je vil žalosten sprevod iz kolonije Hochwald: godba, vojaštvo, civilni in vojaški zastopniki so spremljali na zadnji poti 28. junija v Afriki padlega vojaka *Majcen Norberta*, roj. 25. 2. 1937 v Freymingu; pokopan je v kraju, kjer prebivajo njegovi starši. — Dne 25. avgusta je bil pogreb v Freymingu 78 let starega rojaka *Franceta Kristovič*, rojenega v Dolu pri Hrastniku; umrl v bolnici Hochwald 22. 8. Bil je več-

krat previden s sv. zakramenti. V njegovi starosti in boleznih mu je z vso ljubeznivo stregla hčerka Cecilija, ki je lepo skrbela, da oče ni dobil samo zdravniško, ampak tudi duhovniško pomoč miru in božje pomoči. — Vsem dragim rajnim želimo večni pokoj, sorodnikom pa tu izražamo še enkrat globoko sožalje!

Iz kraja žalosti pa pohitimo na *kraj veselja*: 6. 9. je pred letom novodošli rudar *Franc Gomišček* iz vasi Deskle ob Soči pripeljal pred oltar v župni cerkvi v Merlebachu nevesto Hildegard Meyer; 16. 9. pa v cerkvi Hochwald rojakinja *Borovšek Marija* svojega ženina Lang Alphreda. Obe — kakor tudi neprijavljenim želimo veliko sreče v življenju!

Življenje zakoncev bi bilo predočgočasno, ako bi jim Stvarnik vseh stvari ne podaril malega deteta. V avgustu so skoro ob istem času zajokali 4 malčki v porodnišnici v Creutzwaldu. Družino Strmljan Ivan-a je razveselil sinko, roj. 18. 8.. Družina Lavrič iz Freymina je v istem času sprejela veselo hčerkico v svojo sredo, družina René Ribič močnega sinka in družina Brezavšek Franceta močnega dečka Petrčka. Vsem želimo, da bi ostali zdravi in veseli še dolgo let praznovali — kot je tu navada — rojstni dan svojih otrok!

Z veseljem sem pozdravil v svoji pisarni rojaka *Gole Franceta* iz Freymina, ki mi je povedal, da obhaja 22. 9. petdesetletnico poroke z *Marijo-Joževo Detela*. Oba zdrava in še trdna sta izrazila že v začetku meseca, da želita obhajati svojo zlato poroko v cerkvi v Merlebachu 20. septembra. Oče je doma v vasi Draga (župnija št. Rupert na Dolenskem), 75 let star, žena pa je rojena v Voitsbergu v Avstriji. Želimo jima iz srca, da bi ju krasna večerna zarja življenja obsevala v zdravju in sreči še dolgo let!

DRUGA POROČILA:

Iz Creutzwald-a. — V koloniji Neuland popravljajo kapelo. Ta čas imamo sv. mašo v veliki, krasni luški votlini ne daleč od kapele. S posebnim veselim občutkom čitam sv. mašo na prostem, ko imam pred seboj kolonijo, poljane, gozdove, katere osvetljuje lepo jutranje sonce in prikazuje človeku čudovito stvarstvo božje: svet, ki je en sam veliki oltar božji!

Prezvišeni med novimi
slovenskimi begunci v Nici
v južni Franciji - 20. julija.

Mladi naši rudarji, ki hodite vsak dan mimo na delo, pozdravite Lurško Marijo! Tudi v jami se je spomnite in je nikar ne preklinjajte, da se prokletstvo ne vrne na vas same! Z zaupanjem se obračajte na našo ljubo nebeško Mater, ki je že tolikim rudarjem obrisala solzno oko s svojo čudovito materinsko ljubeznijo!

KOLONIJA JEANNE D'ARC. — Težak je bil začetek službe božje v naši koloniji. Le malo je bilo udeležbe. Opogumila pa se je naša dobra Priboškova mama in zbrala okrog sebe še druge dobre pevke. To je našo službo božjo napravilo privlačno, veselo, saj z lepim petjem dvigate srca, vzbujate ljubezen do Marije in Njenega Sina! Le vztrajno naprej! Pridobivajte še druge, povabite, pripeljite jih! Vsi pojmo, vsi se veselimo, vsi zajemajmo silne milosti za težko borbo življenja! — (*Sv. maša je: zadnji in prvi torek v mesecu.*)

KOLONIJA HABSTERDICK. — Vsakokrat sem resnično vesel, ko stopam pred oltar naše ljube Marije Pomočnice z Brezij. (*Sv. maša je vsako prvo in zadnjo sredo v mesecu — ob 8. uri.*) Gospa Pisanec z vsem navdušenjem vodi petje s svojimi dobrimi sopevkami! O kako povzdigne vaše petje sv. mašo, veliko jih je že privabilo petje lepih Marijinih pesmi k Njenemu oltarju! Tudi tu pogumno naprej! Pomagaj-

te, pojte vsi! Res, kar mogočno petje je nastalo zadnje čase! Vsi rojaki od blizu in daleč: obračajte se z vsem zaupanjem k Materi božji z Brezij v Habsterdicku, priporočajte se Ji v boleznih, hitite k Njej, kadar vam le čas dopušča. 10 sveč gori vedno pri Njenem oltarju, ko je sv. maša v tej koloniji. Darujte Ji sveče, cvetlice — zlasti pa svoja srca! — Z veseljem ugotavljam, da je vedno tudi lepo število mož pri sv. maši, ki prav lepo pojejo z drugimi skupaj.

NAŠA CENTRALA MERLEBACH. — Kako se veselim nedelj in praznikov! Naša cerkva se vedno bolj polni: očetje in matere, hčerke in sinovi, polno mladine, polno mož in fantov, polno žená in deklet: to je dokaz, da se vedno bolj zavedate, da imamo tu središče naše župnije, da je tu najlepši spomin na naše lepe cerkvice doma, na naše lepo petje in da je evangelij oznanjan v domačem jeziku!

Cerkveni zbor „Slomšek“ z izvrstnim dirigentom in organistom (g. Emil Šinkovec) pomaga s svojim vztrajnim, lepim, neutrudljivim petjem velikemu dušnopastirskemu delovanju med izseljenci z lepim uspehom! Res občudujem matere in može, ki teden za tednom vztrajno in zvesto prihajajo k skušnjam in v nedeljo na kor: blagoslovljeni vaši koraki, blagoslovljena vaša usta, ki so z navdušenjem in premislekom že prepela na stotine lepih Jezusovih,

Marijinih in drugih svetih pesmi! Od časa do časa pa se oglasi cela cerkev: takrat se počutimo še posebno, da smo vsi sinovi in hčerke istega naroda, iste mogočne katoliške Cerkve! Pridite, pojte še dalje, pa oglašite se še pri „Slomšku“, ki ima isto pred očmi kot izseljenski duhovnik: dvigati srca k Bogu, navdušiti jih za ljubezen do Marije in za vse, kar je svetega! Dragi rojaki! Prihajajte še dalje — naj bo lepo ali slabo vreme — k presveti daritvi sv. maše, razumevajte vedno bolj, da je to silnega pomena za vas same in za vaše otroke!

O raznih drugih kolonijah spregovorimo v naslednji številki. — Slovenski župnik

Stanko Grims, Merlebach

V Oberhausenu (Westf.) se je 5. julija rodil Goričan Roman. Krščen je bil 16. avgusta v St. Josef-Hospital. — Zakoncema Slavku in Antoniji Rabuza se je 16. VII. rodil sinček, ki ga je pri krstu dne 16. avg. sprejel v svoje varstvo sv. Daniel. Krst je bil v cerkvi sv. Tomaža v Essen-Bergeborbeck.

POROČILA sta se dne 15. avgusta, na praznik Marijinega Vnebovzvetja — ki ga na žalost v Severni Nemčiji ne praznujejo

— v cerkvi sv. Jakoba, Oberhausen-Osterfeld, Bobik Karel in Juhart Delfina. Ženin je doma iz Gorice pri Čadramu, nevesta pa iz Modriča pri Keblju. Staršem in novoporočencema čestitamo.

KRIVO JE PRISEGEL... — V taborišču v Avstriji je on, čeprav se je v Sloveniji cerkveno poročil in žena še živi, na podlagi krive prisege dobil samski list. V avgustu se je v Essenu poročil s Slovenko, ki je junija prišla iz domovine za njim. Seveda ni treba omenjati, da je ta cerkvena poroka neveljavna. Obenem pa je ta „zakonski“ par kriv, da bodo pri bodočih sklepanjih zakonov poizvedbe o samskem stanu zaročencev natančnejše in dolgotrajnejše. Ugled Slovencev v Porurju zaradi takega „zakona“ seveda ni zrasel...

UBILO GA JE. — V jami se je 29. avgusta smrtno ponesrečil Slovenec Regina Jože. Še 20 let ni bil star, pa je moral v tujini umreti. Veliko število prijateljev in znancev ga je v Essenu 2. sept. spremilo k zadnjemu zemskemu bivališču. Ne pozabimo v molitvi nanj in njegovih domačih v domovini!

PROŠNJA IN OPOZORILO: Starši naj dajo svoje otroke čimprej krstit. Kako lahko se zgodi, da otrok nenadoma umre, ne da bi bil krščen! Odgovornost staršev bi bila v takem primeru prevelika in pretežka. Tudi naj ne bo ovira pomanjka-

Slovinci po maši pred cerkvijo sv. Janeza v Altenssenu (Nemčija)

nje denarja. Duhovnik ne zahteva za krst prav ničesar, obenem pa krst ni prilika za razmetavanje denarja.

SVETE MAŠE v Porurju. — Od meseca oktobra dalje bodo sv. maše za Slovence vsako nedeljo in zapovedane praznike v *Oberhausenu* in *Essenu* v eni in isti cerkvi. Za izseljence, ki žive v območju Velikega Oberhausena, bo maša v *Sterkrade* v cerkvi bolnice sv. Jožefa (St. Josef-Hospital) ob 11. uri dopoldne (vhod iz Robert-Koch Strasse). — V *Essenu* pa bo maša v St. Johann-Kirche, Karlsplatz, Altenessen, ob 6. uri zvečer.

Naslov slov. izseljenskega duhovnika: Dr. Janez Zdešar, Oberhausen-Sterkrade, Inselstr. 31-I.

ŠVEDSKA

STOCKHOLM. — Poleg slovenskega kiparja Čela Pertota je tukaj tudi goriška pianistka *Damjana Bratuževa*. Nekaj nad leto dni je tukaj, pa to dekle že dobro govori švedski. Poučuje klavir in ji kar ugaja tu. Nekaj let že delujeta tukaj tudi slovenski arhitekt *France Ivanšek* in njegova žena inž. *Ravnikarjeva*. Na univerzi v Stockholmu je tudi slovenski lektor za slovanske jezike.

Pismo iz Venezuele

Odkar imajo tudi Slovenci v Venezueli svojega dušnega pastirja (č. g. *Grilca*), so se začeli tudi oni pogosteje sestajati in se počasi povezovati v tesnejšo skupnost. Po nedeljski maši ob 5. uri popoldne v „Colegio Francia“ v Campo Claro (Caracas — Este) se vedno kaj pomenijo med seboj. V nedeljo, 10. avgusta, pa si je precejšnje število Slovencev iz Caracasa privoščilo celodnevni izlet v mesto Güigüe, kjer so se zadržali na novih domovih naših rojakov Ilija Antona in Jakoš Antona, ki sta si jih z velikimi žrtvami postavila v pravi džungli ob prelepem Valencijskem jezeru.

Güigüe je od Caracasa oddaljeno okrog 150 km v smeri proti zahodu, vse po lepi avto-cesti, kjer je povprečna dovoljena hi-

trost za avtomobile 80–100 km na uro. Ker pa je voznja v tem letnem času, ko je vsa pokrajina v bujnem zelenju in vročina ne prehuda, zapeljivo prijetna, se večkrat pritisne tudi na 120 km — zlasti če ni na vidiku kakega prometnega policajja. Večina rojakov je prišla že v zgodnjih dopoldanskih urah in so čas izrabili za kopanje v topli vodi jezera.

K maši, ki je bila ob štirih popoldne, se je zbralo toliko rojakov kot morda dozdaj še ob nobeni priliki v Güigüe, ker so mogli priti tudi iz okoliških mest (Valencije, Maracaya in San Mateo), ki v Caracas pač ne morejo prihajati. Ob spremljevanju harmonija, ki ga je igrala ga *Ilijeva*, smo pri maši zapeli; moški glasovi so bili sprva nekoliko boječi in tihi; ko pa sta posegla vmes gg. *Anton Jakoš* in *Maks Sodja*, ki sta jih podžgala in vzpodbudila, so se pa opogumili tudi oni in po veliki podeželski cerkvi, zgrajeni v davnih kolonialnih časih, se je razlegalo petje, kakršnega tiste stene najbrž še nikoli niso slišale. Za konec smo dodali še „Povsod Boga“ v španskem jeziku, ki se nam je dobro posrečila in je na številne navzoče domačine naredila zelo ugoden vtis.

Po tako uspeli maši se seveda nismo mogli kar razleteti na vse strani, temveč smo se zbrali na domu g. *Antona Ilija*. Prostorno dvorišče okrog hiše je bilo vse natrpano z avtomobili. Ob prigrizku, ki nam ga je nudil gospodar, in ob raznovrstni in obilni pijači, ki nam jo je poklonil rojak iz Güigüe g. *Franc Willewaldt*, in zvokih harmonike je spet odmevala naša pesem, ki je priklicala v spomir ozračje domačnosti tako nam starejšim kot tudi mlajšemu rodu, ki more ob takih prilikah, dasi bolj v skromnih merah videti, da je poleg primitivizma „ča-ča-ča“, jazz-a in „rock and roll“, ki se nam s tako vsiljivostjo ponuja iz New Yorka, še druga, mnogo višja kultura, ki je po eni strani nam samim v uteho, po drugi strani pa se z njo lepo predstavimo in pokažemo svetu. Ob tej priliki smo se divili krasnemu glasu rojaka g. *Ivana Goloba* iz San Mateo, ki je med navzočimi razvnel ljubezen do naše narodne pesmi.

G. *Ivan Rojnik* je spregovoril nekaj spodbudnih besed o naših kulturnih in

narodnih zadevah, zlasti o koroški Mohorjevi družbi in njenem vsenarodnem pomenu in pozval navzoče, naj v čim večjem številu naročajo njene knjižne izdaje.

Za slovo smo zapeli še „Je angel Gospodov oznanil Mariji“ kot za večerno angelovo pozdravljenje in se nato že v pozni

večerni uri zahvalili prijaznemu gospodarju in gospodinji za gostoljubnost in se z najlepšimi vtisi na ta naš prvi celodnevni izlet vrnili na svoje domove z željo, da bi se še kdaj tako lepo po bratsko kje sešli.

L. I.

Anekdote

(Narte Velikonja)

NAROBE SVET

B. Borko je v Atenah iskal pošto in je vprašal inteligentnega Atenčana na cesti, ulici, ali razume francoski. Ta mu je zanikal in ga nato vprašal po francoski, kaj hoče?

„Torej ne zna in vendar zna?“ si je mislil slovenski popotnik.

To je doživel še nekajkrat, šele tedaj se je spomnil, da je tu že kos Orienta in da zanikujejo z glavo takrat, kadar pritrjujejo.

„Ni čuda — je pozneje pravil Borko — da je na Balkanu včasih vse narobe. Misliš, da ti zanikajo, pa pritrjujejo; lahko bi ti dali zausnico, pa bi moral verjeti, da so te samo ljubeznivo pobožali.“

DVOUMNO

Profesor P. je nekoč med kemijsko uro dela poskuse. Pri vlivanju amonijaka mu je nekaj tekočine steklo mimo epruvete na tla.

„Zasmrdelo bo! Nekaj malega mi je ušlo.“

TBC

Ribničan Janez Klun je prišel v bolnišnico. Napisali so mu na tablo nad glavo: TBC.

Gledal je Janez napis, gledal, tuhtal in študiral. Postajal je zamišljen in študiral. Nazadnje je strežaju ukazal, naj mu prinese obleko.

„Zakaj?“ je hotel vedeti strežaj.

„Da bom šel domov.“

„Kako domov, ko si šele prišel? Saj te niso začeli niti zdraviti.“

Janez pa je pokazal na tablo nad glavo: „Saj je napisano tu gori, da . . .“

„No, kaj je kaj takega napisano?“ so se vmešali bolniki.

„Kaj je napisano? Napisano je: Ti boš crknil.“

LOVSKA

Kavarnar Z. je sedel na stojišču in izvlekel iz nahrbtnika šunkovo žemljo, da se malo okrepča od čakanja, ko ni bilo od nikoder zajca, da bi ga ustrelil. Tedaj pa priskaklja zajec proti njemu. Z. je pogledal zajca, pogledal žemljo s šunko, zamahnil z roko in ugriznil v žemljo.

„Ta je sigurna, oni pa ne!“ je zamrmral in pridno žvečil dalje.

Za kratek čas

Dober delavec. — H kmetu pride fant in pove, da je brez dela. „Vzemite me, ne bo vam žal: nikdar nisem truden.“ — Kmet ga najame, toda že čez pol ure ga dobi, da leži v senu. „No, sem mislil res, da nisi nikdar truden,“ pravi kmet. — „Da, saj zato ležim, da ne bi bil truden.“

Po maši. — Župnik pride iz cerkve in zagleda ženo vso v črnem. „Kaj se je pa zgodilo, gospa, da žalujete? Saj nisem slišal, da bi vam kdo umrl.“ — „Oh, gospod župnik, moj drugi mož je tak zlodej, da sem znova začela žalovati za svojim prvim možem.“

Rekrut — je prišel na zdravniški pregled. „Imaš kakšen defekt?“ ga vpraša zdravnik. „Koleričen sem,“ odvrne rekrut. — „Ne vprašam za to, vprašujem za fizičnimi defekti.“ — „Silno sem slaboviden.“ — „Pa moreš to dokazati?“ — „Seveda, poglejte tisti žebelj na steni.“ — „Dobro, ga vidim.“ — „No, vidite, jaz ga ne vidim.“

Gost natakarkju: „Zakaj me pes neprestano gleda?“ vpraša gost natakarkja: „Nič posebnega, njegov krožnik imate,“ odvrne natakark.

POSKUSI:

Večerni zvon

Kako lepo na gori
večerni zvon zvoni,
tam daleč za gorami
pa zarja zatemni.

Krog in krog obdaja
nas zvezdnati obroč,
glas zvona pa zaplava
tja v tiho, temno noč.

In drugo jutro zgodaj
se zopet oglasi:
Naj ljubi Bog pomaga
in zdrave nas zbudi.

Potočnik Jože, Belgija

Na obisku doma

V srcu moja želja
edina je bilá,
da še enkrat bi videl,
kako je kaj doma.

Šel sem v domovino,
v ljubi rojstni kraj.
Kaj sem tamkaj našel,
bom povedal zdaj:

Hiša zapuščena,
nekdanji rodni krov,
tam, kjer v mladih letih
sem užival blagoslov.

Ni očeta, matere,
že oba sta v večnosti;
brata dva in sestra
so tudi v zemljici.

Edino naš studenček
pred hišo žubori;
le on me je spominjal
na moje mlade dni.

Freljh, Nizozemska

Kdo me bode vodil?

Kdo me bode vodil
skoz življenja težko pot;
kdo nasvete dajal
in varoval me zmot?

Zdaj ne bo več mame,
očeta tudi ne,
da bi me posvarila:
„O sinko, pazi se!“

Ko fant tako premišlja
usode pota zla,
zagleda tam ob potu
podobno Jezusa.

Pa tam še tudi vidi
Marijo usmiljeno,
ki vodi tebe srečno,
če le zaupaš v Njo.

Je mnogo fantov takih,
ki so odšli tja v svet,
zdaj čuva jih Marija,
Marija — rajski cvet.

Z. D., Essen, Nemčija